

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2022. május 6.

NÉMET NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

minden vizsgázó számára

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	← helytelen
12.	1	← helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 117 pont szerezhető. Az egyes vizsgarész-összetevők arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarész-összetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész-összetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értéke	33
Íráskészség	33
Összesen:	117

Az egyes vizsgarész-összetevőkben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont). Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

Figyelem! Az Íráskészség feladatok értékelésében változás történt.

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

8. A feladatlapon nem jelölt források a javítási-értékelési útmutatóban szerepelnek

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**1.**

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
G	K	E	D	F	L	C	J	A	B

Kimarad: H

2.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
10.	X	
11.		X
12.	X	
13.		X
14.		X
15.	X	
16.		X
17.	X	

Amennyiben a vizsgázó feleletválasztásánál a 11. itemben a helyes, richtig (R) választ jelölte meg, erre a válaszra is 1 pontot kell adni.

3.

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	E	B	K	J	A	G	D	F

Kimarad: H

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont	Feladatpont	Vizsgapont
25	33	12	16
24	32	11	15
23	30	10	13
22	29	9	12
21	28	8	11
20	26	7	9
19	25	6	8
18	24	5	7
17	22	4	5
16	21	3	4
15	20	2	3
14	18	1	1
13	17	0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://www.sport-und-abenteuer.de/beste-sportarten-fuer-teenager/>
2. <https://www.ndr.de/kultur/Influencer-Was-steckt-hinter-dem-Phaenomen-journal2266.html>
3. <https://www.schulministerium.nrw.de/eltern/beratung-und-service/besondere-herausforderungen/nummer-gegen-kummer>

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1.0. *Einem*

1. dem

2. das

3. einen

4. einem

5. der

6. das

7. das

2.

0. B viele

8. A oder

9. C länger

10. D wird

11. C der

12. A damit

13. B schwere

14. A bestand

3.

0.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
C	B	E	F	D	H	G

Kimarad: A

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 20 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
20	18
19	17
18	16
17	15
16	14
15	14
14	13
13	12
12	11
11	10

Feladatpont	Vizsgapont
10	9
9	8
8	7
7	6
6	5
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://www.augsburger-allgemeine.de/special/nachrichten-in-leichter-sprache/Mann-ist-in-einem-Bus-ingeschlafen-Er-ist-in-Paris-wieder-aufgewacht-id43051636.html>
2. JÖ, April 2020 S. 13
3. LUX, April 2020 S. 14-15.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *Thomas Gerksen*

1. Shanghai // China

2-3. sein Leben (in Shanghai) // *vagy* // Zusammenleben mit seiner chinesischen Frau / mit seinen Schwiegereltern // *vagy* // (das) Essen / chinesische Küche (A 2. és 3. itemekre adott helyes válaszok sorrendje mindegy.)

4. das deutsche Leben // das Denken / die Denkweise der Deutschen // die deutsche Seele

5. (rund) 400.000

6. er kann über sich selbst lachen // seine Figur / weiße Haut (gefällt den Chinesinnen)

7-8. (weitere) Videos machen // *vagy* // (noch ein) (zweites) Buch schreiben (A 7. és 8. itemekre adott helyes válaszok sorrendje mindegy.)

2.

Megoldásként csak 6 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden felesleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 6-nál többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot. A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám. Ebben az esetben 0 pontot kell adni.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

Hier...	Madrid (Spanien)	Singapur	Kairo (Ägypten)	Mexiko- Stadt (Mexiko)	Stockholm (Schweden)
... fahren die Touristen mit roten Doppeldeckerbussen.	X (0)			X (12)	
... gehen die Stadtbewohner mittags nicht raus.		X (10)			
... gibt es viele Besucher, die ihr eigenes Land kennenlernen wollen.			X (11)		
... probieren die Touristen gerne das Nationalgetränk aus.				X (13)	
... sieht man viele chinesische Touristen, die wegen der Nationalküche kommen.	X (9)				
... verbringen die Einwohner den Sommer fern von der Stadt, in der Natur.					X (14)

3.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
15.		X
16.	X	
17.		X
18.		X
19.	X	
20.	X	

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 20 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
20	33
19	31
18	30
17	28
16	26
15	25
14	23
13	21
12	20
11	18

Feladatpont	Vizsgapont
10	17
9	15
8	13
7	12
6	10
5	8
4	7
3	5
2	3
1	2
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. https://ondemand-mp3.dradio.de/file/dradio/2019/04/08/china_superstar_afu_der_buddha_maessige_deutsche_mit_der_drk_20190408_0636_1bc3f0b0.mp3
2. https://ondemand-mp3.dradio.de/file/dradio/2019/05/31/alltag_anders_stadtrundfahrt_drk_20190531_0740_1718abe9.mp3
3. https://ondemand-mp3.dradio.de/file/dradio/2020/01/12/der_nabu_hat_die_bundesweite_stunde_der_wintervoegel_drk_20200112_1227_62d91afe.mp3

SZÖVEGEK

*A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel,
megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.*

1.

Chinesen lieben den deutschen Influencer

Video-Geschichten übers Essen machten ihn in China berühmt. Der 30-jährige Thomas Gerksen alias „Afu“ kommt im Reich der Mitte auf ein paar Millionen Follower. Der einflussreiche Mittler zwischen deutscher und chinesischer Kultur lebt mit seiner Frau in Shanghai. Seine Video-Clips haben Thomas in China berühmt gemacht. Nicht unter dessen deutschem Namen allerdings, sondern unter „Afu“. Das ist der chinesische Spitzname des 30-Jährigen.

Die rund zehnminütigen Video-Geschichten von Afu handeln von seinem Leben in Shanghai, vom Zusammenleben mit seiner chinesischen Frau und mit seinen Schwiegereltern und ganz viel geht's ums Essen. „Essen ist wahnsinnig wichtig in China, egal ob in der Familie, beim Daten oder bei geschäftlichen Treffen – das Essen spielt eine wichtige Rolle hier. Und auch ich liebe die chinesische Küche. Deswegen geht es in unseren Videos häufig darum. Und die Leute schauen sich das auch sehr gerne an.“

Egal, ob Afu im Norden Chinas unterwegs ist und scharfe Fischsuppe probiert oder ob er in seiner Heimatstadt Gummersbach östlich von Köln in einem stinknormalen deutschen Supermarkt einkaufen geht: Er und seine Frau machen daraus launige Videos – und seine Fans in China lieben diesen Einblick ins deutsche Leben, diese Einblicke in die Denkweise der Deutschen.

„Ich interessiere mich für Deutschland, war aber nie dort“, sagt die Mitte-30-jährige Gong Chen aus der chinesischen Stadt Hohhot, „für mich ist es interessant, durch ihn und seine Videos einen Einblick zu bekommen in die deutsche Seele und in die Denkweise der Deutschen. Ich lerne so sehr viel über das Land.“

Bei Facebook und Youtube hat Afu rund 400.000 Follower. Auf chinesischen Video-Seiten sind es nochmal fast 20-mal so viele. „In China gibt es insgesamt 20 Plattformen. Wir haben zusammengenommen sieben Millionen Follower. Hört sich nach einer Menge an, ist aber für chinesische Verhältnisse nur so mittelmäßig.“

Zu Afus Erfolgsrezepten gehört auch, dass er über sich selbst lachen kann. Über seine – wie er selbst sagt – „Buddha-mäßige“ Figur etwa, über seine weiße Haut, auf die Chinesinnen so stehen.

Verschiedene Szenen aus seinem Leben in China hat Afu auch in einem Buch verarbeitet. Der inzwischen kommerziell sehr erfolgreiche Video-Blogger erzählt darin sein Leben. „Das ist das, was mir am meisten Spaß macht. Ich hoffe, dass ich auch in zehn Jahren noch Videos mache und vielleicht noch ein zweites Buch schreiben kann. Das sind die Dinge, die ich am liebsten tun möchte.“

2.

Stadtrundfahrt

Korrespondenten berichten über Stadtrundfahrten:

In Madrid fahren rote Doppeldeckerbusse quer durch die Stadt. Die sieht man wirklich alle zwei, drei Minuten. Viele Touristenbusse fahren mit offenem Verdeck. Und wenn Urlauber oben sitzen, dann sind sie oft falsch gekleidet. Denn in Madrid wird es gern mal 38 bis 40 Grad Celsius. Wer da nicht seinen Kopf schützt, der kommt mit hochrotem Kopf wieder. Von einem Freund gehört, der als Reiseführer arbeitet, habe ich jetzt gehört, dass die Chinesen aktuell sehr gern kommen, weil sie die spanische Küche so mögen. Weil diese Küche sehr viel Fleisch beinhaltet und Reis – Paella zum Beispiel.

Singapur ist ein beliebter Zwischenstopp. Hier gibt es bei Bussen dieses „Hop-on/Hop off“-Modell. Die meisten Touristen in Singapur tragen Hosen, an denen man die Beine abmachen kann. Und meistens schwitzen sie ganz fürchterlich, weil sie machen etwas, was kein Singaporer macht: Sie gehen mittags raus. Das macht man einfach nicht, nur die Touristen.

In Kairo gibt es natürlich das Highlight ‚Pyramiden‘. Touristen, die sich die Pyramiden ansehen, werden mit Bussen dort hingefahren. Auch große ägyptische Reisegruppen fahren hin, um ihr Land kennenzulernen. Auch die Ägypter kommen grundsätzlich im Reisebus. In Kairo ist der Kulturtourismus nicht so richtig verbreitet. Wenn Kulturtouristen kommen, dann fliegen die nach Luxor.

In Mexiko-Stadt gibt es unglaublich viele Touristenbusse. Die sind rot, das sind Doppeldeckerbusse. Sie fahren durch die engen Gassen. Und dann gibt es Touren in Mexiko-Stadt, die Mezcal-Touren, die sind besonders beliebt. Mezcal (Meskal) ist das Nationalgetränk, ein Schnaps, der aus dem Fruchtfleisch verschiedener Agavenarten gemacht wird. Dann können die Touristen schön einen Schnaps nach dem anderen ausprobieren. Da steigt dann auch die Stimmung.

In Stockholm sind die meisten Touristen im Sommer da. Aber im Sommer sind keine Stockholmer mehr in Stockholm. Der Sommer ist etwas Heiliges und den verbringt man im Wald und am See, aber nicht in der großen Stadt. Es gibt einen Spruch in Schweden, der heißt: Wahre Freunde besuchen dich im Winter. Schweden ist für alle Leute dieses wunderbare Land, wo die Sonne nicht untergeht. Der Himmel ist blau, das Wasser warm. Alles voller Schiffe und netter Menschen. Das stimmt. Aber das stimmt nur 100 Tage im Jahr. Und die anderen Tage ist es so, als ob man im Kühlschrank lebt, und die Lampe ist kaputt.

3.

„Stunde der Wintervögel“

...Vogelgesang mitten in der Stadt und dann auch noch im Winter? Und welche Vögel fliegen da rum? Die häufigsten Vogelarten sollte man schon kennen, wenn man bei der sogenannten „Stunde der Wintervögel“ mitmachen will. Aber ansonsten ist es ganz einfach: eine Stunde im Park, im Garten oder auf dem Balkon sitzen und die Vögel zählen. Die Aktion hat der Naturschutzbund Deutschland, kurz: NABU, gemeinsam mit einer Gruppe Vogelfreunde in Berlin gestartet. Aber nicht nur in Berlin, in ganz Deutschland hat der NABU für dieses Wochenende Vogelfreunde dazu aufgerufen, eine Stunde lang die Vögel in ihrer

---

Umgebung zu zählen. Das hilft Vogelschutzexperten wie *Lars Lachmann* vom NABU bei ihrer Arbeit. „Die Daten der „Stunde der Wintervögel“ sind sehr wertvoll für uns, weil wir einen Einblick in die Vogelwelt in Deutschlands Gärten erhalten und innerhalb von zwei Tagen sagen können, wie es den Vögeln in Deutschland geht. Das wichtigste für uns ist die Zahl der beobachteten Vögel, und diese Zahl können wir vergleichen und dann herausfinden, welche Vogelart zunimmt und welche abnimmt.“

Wenn man dieses Jahr aber erst mal nicht ganz so viele Vögel beobachten kann, ist das nicht gleich ein Grund zur Sorge. Denn der Winter war bisher sehr mild. Ohne Schnee und Eis finden Vögel auch im Wald ausreichend Futter und kommen seltener in unsere Gärten und Parks. Die warmen Temperaturen locken aber auch Vögel an, die man sonst im Winter eher selten sieht. Der Vogel, der bei der Aktion „Stunde der Wintervögel“ vor einem Jahr am häufigsten beobachtet wurde, war übrigens der Spatz. Damals haben laut NABU fast 140 000 Menschen mitgemacht. Für alle, die in diesem Jahr mitmachen wollen, hat *Herr Lachmann* noch ein paar Tipps: „Warten Sie ab, bis Sie eine Stunde ohne Regen an diesem Wochenende haben. Setzen Sie sich einfach in den Garten, es ist ja warm genug dafür. Wenn es doch kalt ist, kann man genauso gut aus dem Fenster rausgucken. Machen Sie sich keine Sorgen, wenn sie mal einen Vogel nicht erkennen können. Das ist ganz normal. Wenn Sie dann gezählt haben, melden Sie die Daten.“

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Az eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://karrierebibel.de/profilbild/>
2. <https://actioncamps.at/lerncamps/>

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
  2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
  3. A dolgozatban a hibákat jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata nem kötelező, de célszerű.
  4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
  5. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. (Erről pontos tájékoztatást nyújt az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet D) 1. pontjához készült Nyelvtani szerkezetek és szókincs című segédlet, amely az Oktatási Hivatal honlapján a 2017. május-júniusi érettségi vizsgák nyilvánosságra hozott anyagai között található). Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.
  6. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
  7. **Figyelem!** A „nullázási szabály” a két feladatban **megegyezik!** Amennyiben az első vagy a második feladatban a dolgozat a *Tartalom* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
  8. **Figyelem!**
    1. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.
    2. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.
-

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél (e-mail) esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Ugyanígy kell eljárni a segédanyagból átvett szövegrészek esetében is, azaz a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészeket nem lehet értékelni. Az ilyen típusú hibákat továbbá figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **150** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajta feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy **információkérő** levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő helyes elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren, /! Sehr geehrter Herr ... , /! Sehr geehrte Frau ... , /!	Mit freundlichen Grüßen Mit freundlichem Gruß Freundliche Grüße
Lieber/Liebe...., /! Liebe Freunde , /! Hallo , /! Hallo Peter / Leute / Freunde , /!	Mit (den) besten Grüßen Mit herzlichen Grüßen Herzliche Grüße / Liebe Grüße / Viele Grüße Herzlich(st) Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus
	Elfogadható elköszönés
	Mit vielen Grüßen Vielen Dank Ich danke Ihnen im Voraus Mit Hochachtung Hochachtungsvoll Wir antworten auf alle Briefe

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van. Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter
Péter / Klasse 10 D

Amennyiben az aláírás egy sorban van az elköszönéssel, akkor elfogadhatónak minősül. Nem elfogadható az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésnél mindig az adott műfaji követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a

---

vizsgáló egy elöljárószót helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgáló által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak. Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó mindhárom irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta. A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (40 szó alatt van).

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggé nem értékelhető. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szókincs, kifejezés mód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	17 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Tartalom* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál. A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **180** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtnak,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajta feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtnak, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a **véleményközlést** váró feladathoz írt szövegből kimarad a személyes állásfoglalás, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Szókincs, kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többi pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. vagy: A vizsgázó két vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (50 szó alatt van).

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás. Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)	Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajtának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás. Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)	Szövegalkotás: A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás. Benyomás: Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)	Szövegalkotás: A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. Hangnem: A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik. Benyomás: Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szókincs, kifejezésmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondatban, alakban, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondatban, alakban, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondatban, alakban, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondatban, alakban, helyesírás) hibák miatt nem érthető.

Ajánlott jelrendszer

Mindkét feladatban:

Az áttekinthetőség érdekében érdemes az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √ 3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét a következő módon jelöljük:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- K– (betű + mínuszjel) = az adott formai jegy elfogadható.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben a következő jeleket használjuk:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell jelölni a javító sávban.

